

χώρας, ἕνεκα τοῦ κλίματος, τῆς τροφῆς, τῶν ἡθῶν, τῆς εὐζωίας καὶ τῆς ἡθικῆς.

Ἄξισημειώτόν τινα ἀλήθειαν τεκμαιρόμεθα ἐκ τῶν ἀναγραφέντων αἰθημῶν ὅτι ἡ ἀνθρωπότης ἕνεκα τοῦ τρόπου αὐτῆς τοῦ ζῆν συντέμνει σπουδαίως τὴν διάρκειαν τῆς φυσικῆς, τῆς ἀρχικῆς ὑπάρξεως, καὶ ὅτι καὶ σήμερον ἔτι, καὶ ἐν ταῖς μᾶλλον πεπολιτισμέναις χώραις, προέπει νὰ ἐπαναλαμβάνωμεν ὡς προειδοποίησιν καὶ ὡς διδασκαλίαν, τὸ λόγιον τοῦ Σενέκα. «Ὁ ἄνθρωπος δὲν ἀποθνήσκει, αὐτὸς ἐαυτὸν θανατοῖ».

... Κ.

H MANNA

Ἡ μάννα, τὸ γνωστότατον τοῦτο καθαρτικὸν καὶ δημωδέστατον, παράγεται ἐν Καλαβρίᾳ, καὶ ἐκ ταύτης διὰ τοῦ ἐμπορίου κομίζεται ἀπανταχοῦ τοῦ κόσμου. Περὶ τῆς καλλιέργειας τοῦ δένδρου, ἐκ τοῦ ὁποίου ἐξάγεται, καὶ τῆς συλλογῆς αὐτῆς, ὁ περὶηγηθεὶς τὴν Μεγάλην Ἑλλάδα Φ. Λενορμάν, γράφει τὸ ἐξῆς ἐν τῷ συγγράμματί του «La Grande-Grèce».

Αἱ πόλεις πᾶσαι, αἱ κείμεναι σήμερον ἐν τῇ Ὑδατολεκάνῃ τῆς ἀρχαίας Συβάριδος καὶ Θουρίων, οἷσι τὸ Βισινάνον, Σάν-Δημήτριον Κορόνε, Κοριλιάνον, Βισκάνον, Τοριλλιάναν Ῥοσιάνον, πλὴν τῶν κειμένων ἐπὶ τῶν δυτικῶν πλευρῶν τῶν ὑπερκειμένων ὄρεων, ἀπολαύουσιν εἰσοδήματός τινος ἐκ τοῦ ἐμπορίου τῆς ἐξαγωγῆς τῆς μάννας.

Ἡ ὕλη αὕτη, ἡ γλυκάζουσα τὴν γεῦσιν καὶ καθαρτικὴ, τὴν ὁποῖαν καὶ οἱ ἀρχαῖοι Ἑλληνες ἐγνώριζον, ἀλλὰ τῆς ὁποίας ἡ χρῆσις κατέστη κυρίως κοινὴ διὰ τῶν Ἰταλῶν ἰατρῶν τοῦ μέσου αἰῶνος, εἶνε προῖον φαρμακευτικόν, τὸ ὁποῖον ἡ Εὐρώπῃ υπορίζεται ἐκ τῆς Καλαβρίας, οὕτω φόρου αὐτῇ ὑποτελεῖται ἐπὶ τούτῳ· διότι ὅλον τὸ καταναλισκόμενον ποσὸν προέρχεται ἐκ ταύτης καὶ ἐκ τῆς Σικελίας.

Οἱ Καλαβροὶ τὸ προῖον τοῦτο οὐ μόνον συλλέγουσι πρὸς ἐξαγωγὴν καὶ ἐμπορίαν, ἀλλὰ καὶ μεταχειρίζονται ὡς ὕλην θρεπτικὴν, κυρίως ἐν ὥρᾳ τῶν μεγάλων καυμάτων τοῦ θέρους, θεωροῦντες αὐτὴν ὡς ἀναψυκτικὴν καὶ ὑγιεινὴν.

Τὸ δένδρον ἡ *melia* (la frêne)¹, ἡ φύλλα ἔ-

1. Μετεφράσαμεν τὸ γαλλικὸν ὄνομα frêne διὰ τοῦ Μ ε λ ί α, ὀνόματος ὀμηρικοῦ καὶ ἡσιοδείου, ὅπερ σώζεται μέχρι σήμερον προφερόμενον Μ ε λ ι ὸ ς καὶ Μ ε λ ε γ ο ς, καὶ εἶνε τὸ Fraxinus ornus τῶν φιλολόγων, λέγεται δὲ κοινῶς καὶ Φ ρ ἄ ξ ο ς ἐκ τοῦ λατινικοῦ Fraxinus. Οἱ φυτολόγοι τὸ ἑλληνικὸν ὄνομα τῆς Μ ε λ ί α ς ἀπέδωκαν εἰς φυτὰ τῆς Κίνας, ἐν τούτων εἶνε καὶ ἡ καλλιέργουμένη παρ' ἡμῶν Melia azedarach, ἡ κοινῶς λεγόμενη σήμερον Πασχαλιὰ, ἡ ἄλλαχού Νοσχοκαρπιά. — Μετεφράσαμεν ὡσαύτως τὸ γαλλικὸν hêtre, ὅπερ οἱ φυτολόγοι καλοῦσι: Fagus sylvatica διὰ τοῦ ὀμηρικοῦ καὶ ἡσιοδείου ὀνόματος Ὁ ξ ῦ η, ὅπερ σώζεται παρὰ τῆς Ἑλληνικῆς λαφ, προφερόμενον Ὁ ξ ῦ α.

χουσα στρογγύλα, ἐξ ἧς ἐκρέει ἡ μάννα, ἀφθονεῖ ἐν τῇ κατωτάτῃ ζώνῃ τῶν δασῶν τῆς Σίλας ὑπὸ τὴν ζώνην τῶν ὀξυῶν (hêtres) καὶ τῶν δρυῶν (chênes). Ἄλλ' οἱ κάτοικοι μὴ ἀρκοῦμενοι εἰς τὰ ἐν ἀρχία καταστάσει αὐτοφυῆ δένδρα τῆς μελίας, ποιοῦσι φυτείας εἰς γαίας ἐπιτηδείας πρὸς ταχῆαν αὐξήσιν τῶν δένδρων καὶ παραγωγὴν τοῦ ὁποῦ τῆς μάννας. Γαῖαι δὲ πρόσφοροι εἶνε αἱ τῶν ἀνατολικῶν κλιτύων τῶν ὄρεων. Ἡ μελία καθίσταται παραγωγὸς τὸ πρῶτον μετὰ παρέλευσιν δέκα ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐμφυτεύσεως, εἶτα δ' ἐξακολουθεῖ παράγουσα ἐπὶ τριάκοντα καὶ τεσσαράκοντα ἔτη, μεθ' ἧς ἡ παραγωγὴ ἀρχεται ἐλαττωμένη.

Ἡ συκομιδὴ καὶ ἡ συλλογὴ τῆς μάννας γίνονται ὡς ἐξῆς. Περικυκλοῦσι τὴν βᾶσιν τῆς μελίας ὑπὸ πυκνοῦ στρώματος ἐκ τῶν ἰδίων αὐτῆς φύλλων, ἐφαπλουμένων ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, εἶτα ποιοῦσιν ἐπὶ τοῦ φλοιοῦ τῶν κλάδων ἐντομὰς, ἐξ ὧν ἐκρέει ὁπὸς ἰξώδης, οὐτινος τὸ πλεῖστον καταπίπτει ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἐπὶ τοῦ στρώματος τῶν φύλλων, μέρος δὲ ὑπολείπεται ἐπὶ τῶν κλάδων. Αὐτὸς ὁ ὁπὸς πεπηγὼς εἶνε ἡ μάννα, ἥτις ἐνίοτε καὶ φυσικῶς διαπερᾷ τὸν φλοιὸν, καὶ ῥέει ἐκ τοῦ κορμοῦ καὶ τῶν κλάδων, ἄνευ προηγουμένης διαχαράξεως. Τὴν χάραξιν ἐπαναλαμβάνουσι ἀνά πᾶσαν δευτέραν ἡμέραν ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ Ἰουνίου μέχρι τέλους Ἰουλίου. Ἡ μάννα ῥέει ἀπὸ τῆς μεσημβρίας μέχρι τῆς ἐσπέρας ὡς ὑγρὸν ἄχρουν καὶ διαφανές, ὅπερ θολοῦται καὶ πυκνοῦται κατόπιν μικρὸν κατὰ μικρὸν. Συλλέγουσι δὲ ταύτην μόνον τὴν πρωΐαν, ὁπότεν τὸ ψῦχος τῆς νυκτὸς ξηράνη αὐτὴν, καὶ δώσῃ στερεὰν ὑπόστασιν. Ἐὰν τὴν νύκτα ἐπέλθῃ ῥιμίχλη ἢ βροχὴ, ἡ συκομιδὴ τῆς ἡμέρας καταστρέφεται. Ὁ ἐπὶ τοῦ κορμοῦ καὶ τῶν κλάδων ὑπολειπόμενος ὁπὸς, ὡς καθαρώτερος ἀποτελεῖ τὴν πρῶτην ποιότητα, τῆς μάννας, ἦν ὀνομάζουσιν ἐν τῷ ἐμπορίῳ *mannar* εἰς *dâcrna*, ἡ ἐκ τῶν φύλλων δὲ συλλεγομένη, τῶν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, καλεῖται *mannar eis bôlous*· αὕτη εἶνε μᾶλλον ἀκάθαρος καὶ ἥττον ἐπιζήτητος. Ὅταν δὲ ἡ μάννα δὲν εἶνε καλῶς πεπηγυῖα, ὅταν διετήρησεν ὑφὴν γλοιώδη, ἡ ἀνεμίγη μετ' ἄλλων ὕλων, ὀνομάζεται *mannar par geia* καὶ ἀποτελεῖ τὴν χειρίστην ποιότητα, σχεδὸν ἄνευ ἀξίας.

Γνώμαι

ΠΕΡΙ ΓΥΝΑΙΚΟΣ

Ἡ γυνὴ τείνει ὀρμεμφύτως εἰς πᾶν τὸ ὠραῖον, χάρειν, ἐπιμεμελημένον. Ἀπὸ τῆς παιδικῆς ἡλικίας ἀγαπᾷ νὰ καλλωπίζεται, ἡ κλίσις δ' αὐτῆς αὕτη αὐξάνει σὺν τῷ χρόνῳ. Συμμορφοῦται ταχέως καὶ εὐκόλως πρὸς τὰ κοινωνικὰ ἔθιμα, ἀποκτᾷ ἐνωρὶς τὸν ἐράσμιον καὶ κομψόν